

Masarykova univerzita v Brně
Fakulta informatiky
Katedra počítačové grafiky a designu
Ateliér grafického designu a multimédií

FOTOGRAFIE I

VV033

Návrh cvičení na školní rok 2012-13

Vypracoval: Mgr. Jiří Víšek
v Brně 11. 9. 2005
upraveno pro nový školní rok
1. 10. 2006, 25. 8. 2007 a 3. 3. 2012

Organizační připomínky:

Konzultační hodiny: čtvrtek 16.00 – 18.00 po dohodě
Výuka Fotografie I: pondělí 18.00 – 20.00 a 20.00 – 22.00
Můj mobil: 734 826 550

Odevzdávají se nejméně tři cvičení.

Prakticky se provedou s celou skupinou ukázky cvičení 01 až 04:
Cvičení 01.01 Spektrum barev je domácí úkol
Cvičení 05 realizujeme podle potřeby fakulty.

Za splněnou práci na konci semestru považuji tři ateliérová cvičení po dvou snímcích, nebo místo jednoho ateliérového cvičení 10 neupravených snímků z tématu 05 Živá fotografie. Kromě upravených snímků, které budou ve dvojicích umístěny na A4 300 Dpi musí být v samostatné složce i snímky v původní velikosti ve formátu JPG pro tisk případné výstavy. Konzultace před odevzdáním je nutná. Při výběru snímků upřednostňuji dosud nerealizovaná témata. Název odevzdávané složky bude obsahovat zkratku předmětu, rok a jméno bez diakritiky. Například: F1_13_Jedlickova_Barbora. Jednotlivé snímky nemusíte popisovat, cvičení se od sebe dostatečně liší. Po konzultaci uložím práci na disk záložního počítače a provedu klasifikaci.

Seznam cvičení:

01 Barva ve fotografii

01 01 Spektrum

01 02 Sytost barvy

01 03 Barevný odstín

02 Exponometrie

03 Figura v ateliéru I

03 01 Figura stojící, sedící a ležící

03 02 Postava na bílém pozadí - montáž

04 Světlo

04 01 Světlo rozptýlené velkoplošné

04 02 Směrově rozptýlené světlo boční

04 03 Světlo bodové boční

04 04 Protisvětlo

04 05 Světelný zdroj součástí snímku

04 06 Kresba světlem

05 Živá fotografie I

05 01 Reportážní fotografie významného pedagoga školy

05 02 Reportáž z plenéru

05 03 Dokumentace Noci vědců

05 04 Dokumentace významné mezinárodní přednášky

05 05 Dokumentace školních divadelních představení

05 06 Dokumentace fakultního filmového festivalu

01 Barva ve fotografii

Navazuje na zadání cvičení s temperovými pigmenty na FAMU v osmdesátých letech. Původně se odevzdávaly kartány složené z centimetrových čtverců.

Zadání:

01 01 Spektrum

Vyfotografujte výtvarně kultivovaný snímek pokud možno nepestré reality.

Na počítači vytvořte barevné spektrum od fialové, modré, zelené, žluté, oranžové až po červenou z duplikátů tohoto snímku.

01 02 Sytost barvy

V ateliéru vyfotografujte portrét – siluetu a metodou sendviče vytvořte montáž v jedné ploše několika vysoce kontrastních černobílých portrétů.

Vzniklé černé a bílé plochy nahraďte různě sytými tóny jedné barvy.

01 03 Barevný odstín

Sestavte z barevných plastových fólií jednoduchou kompozici na skleněné tabuli, fólie prosvítíte odrazem reflektoru od bílé plochy, která bude půl metru pod sklem.

Z výtvarného hlediska jde o barevný akord sousedních barev ve viditelném spektru elektromagnetického vlnění. Jeden ze odevzdávaných snímků bude barevně upravený v Photoshopu nahrazením odstínu barev jinou barevnou škálou.

Přístroj:

Nikon D200 s příslušenstvím, stativ.

Světlo:

u exteriérového snímku světlo při zatažené obloze.

V ateliéru zábleskové nebo žárovkové světlo se základními reflektory a odrazná plocha.

Odevzdává se:

U cvičení Spektrum:

nepestrý snímek zhruba 10x12 cm a pod ním řada šesti duplikátů rozměrů 6x3 cm od fialové po červenou ve formátu A4. na šířku, 300 dpi, formát JPG.

Ve složce bude i původní snímek v neupravené podobě.

U cvičení Sytost barvy a Barevný odstín:

dva různé snímky na A4 v rozlišení 300 dpi. Formát JPG.

Ve složce budou i původní černobílé siluety v neupravené podobě.

02 Exponometrie

Toto zadání vychází z cvičení FAMU při kterém se ověřovala pružnost černobílého negativu a možnosti úpravy zvětšováním na papíry různé gradace. V našem případě jde o dynamiku snímku a úpravy jasu a kontrastu funkcí **úrovně** ve photoshopu.

Zadání:

Oreprodukuje polotónově bohatou reprodukci obrazu, například pohlednici na plný formát fotoaparátu v sérii expozic: -2EV, -1EV, 0EV, +1EV,+2EV.

Snímky podexpozice a přeexpozice se pomocí photoshopu upravíte do podoby snímku 0EV. Na formátu A4 vznikne tato tabulka snímků:

Podexponovaný /nejtmavší/ -2EV	Podexponovaný -1EV	Správně exponovaný snímek 0EV	Přeexponovaný +1EV	Přeexponovaný /nejsvětější/ +2EV
Upravený -2EV	Upravený -1EV	Neupravený Duplikát 0EV	Upravený +1EV	Upravený +2EV
Popisy	k snímkům	1 až 5:		
-2EV	-1EV	0EV	+1EV	+2EV

Jde o to, že správná expozice je u digitální fotografie věc stejně zásadní jako u snímků na barevné diapositivy, které mají obdobně malou pružnost jako je dynamika digitálního snímku. Dále platí, že podexpozice je menší chyba jako přeexpozice, ale také podexponované snímky mají po úpravě nedostatky v podání barevnosti a zvýšení šumu.

Přístroj:

Digitální. Citlivost střední. Rozlišení střední – snímky budou malé na A4. Stativ vítán. Ohnisko objektivu spíše delší než širokoúhlé nastavení.

Světlo:

Ideálně dvě zábleskové lampy pro reprodukce. Jinak v exteriéru měkké světlo, žádné reflexy na předloze, dostatečně krátká expozice 1/125 s.

Odevzdává se:

Upravená série snímků umístěná ve formátu A4 na šířku. Viz tabulka.

03 Figura v teliéru I

Toto cvičení jsem poprvé zadal na ŠUR v Brně v roce 1989. Jde o procvičení světelné konstrukce postavy na nekonečném pozadí s využitím různých ohnisek objektivu. Cvičení figura ležící stojící a sedící fotografovali také studenti Designu a Konceptu FAVU Brno na začátku devadesátých let. Šlo o studii různých poloh postavy vůči fotografickému přístroji. Polohy postavy by mohly posloužit jako studie pro sochaře.

Zadání:

03 01 Figura ležící, širokoúhlý objektiv, nadhled

figura sedící, základní objektiv, přístroj v ose kompozice

figura stojící, teleobjektiv, osa objektivu ve výšce kolenou

kompozice postavy musí být stále na ploše nekonečného šedého pozadí.

03 02 Montáž – postava na bílém pozadí. Nafotografujete postavy na bílém

které vyjmeme a namontujeme do nové plochy A4. Montáž musí obsahovat nejméně pět původních postav. Cílem je rozmístit figury v ploše tak, aby nevznikaly shluky figur nebo kompozičně prázdná místa.

Přístroje:

Nikon D200 s objektivy, stativ, photoshop.

Světlo:

Zábleskové světlo s rozptylnými velkoplošnými nástavci.

Rovnoměrné boční nasvícení začneme od stojící figury. Světelnou konstrukci pro další snímky nemusíme měnit Poměr nasvětlené a zastíněné části figury 1 : 1/2 maximálně 1: 1/4. U cvičení 02 měkké rozptýlené světlo, odražené od stropu, figura v tmavším oblečení.

Odevzdává se:

03. 01 - Trojice snímků. Ležící figura na šířku, sedící a stojící figura fotografovaná na výšku v jednom formátu A4. Předpokládaný rozměr jednoho snímku: 8x12 cm.

Ve složce budou i původní neupravené snímky.

03. 02 - jedna A4 300 dpi, JPG a původní snímky v JPG formátu.

04 Světlo

Toto téma je zahrnuto do zadání jako základní stavební prvek fotografie, který doporučuji procvičit. V podstatě jde o základní cvičení FAMU. Jedná se o ateliérovou práci, kde na úkolu sádrový objekt, porcelán, kov, sklo a jednoduché zátiší vyzkoušíme tyto varianty svícení:

- 04 01 Světlo rozptýlené velkoplošné
- 04 02 Směrově rozptýlené světlo boční
- 04 03 Světlo bodové boční
- 04 04 Protisvětlo
- 04 05 Světelný zdroj součástí snímku
- 04 06 Kresba světlem

Zadání:

Podle uvedených typů světelné konstrukce vyfotografujte jednoduché zátiší nebo kompoziční studii předmětů od matného až po lesklý povrch. Jako předlohu použijeme ústřížky papíru, sádrový objekt, porcelán, mléčné sklo a nádobí bez dekoru. Kov bude kuchyňské náčiní a sklo použijeme chemické a lisované bez dekoru. Světelný zdroj na snímku bude lampa s kontinuálním světlem. Kresba světlem se provede malým pohyblivým světelným zdrojem v zatemněném ateliéru.

Přístroje:

Nikon D200, nejnižší citlivost.

Světlo:

Podle zadání. Světelný zdroj – záblesková lampa s různými nastavci, pauzák, baterka, svíčka, odrazné a pohlcující plochy.

Odevzdává se:

Dvě varianty snímků z realizovaného úkolu 03. 01 až 03. 06 na A4.

Rozlišení 300 dpi. Formát JPG. Ve složce budou i původní neupravené snímky.

05 Živá fotografie I

Pod tímto termínem chápeme fotografii lidí, tedy reportáž, dokumentární fotografii a sociální fotografii i koncipované fotografie v duchu sociálního portrétu. V našem případě půjde především o fotografie zachycující život školy.

Zadání:

05 01 Reportážní fotografie významného pedagoga školy

05 02 Reportáž z plenéru

05 03 Dokumentace Noci vědců

05 04 Dokumentace mezinárodní přednášky

05 05 Dokumentace školních divadelních představení

05 06 Dokumentace fakulního filmového festivalu

05 07 Dokumentace rekonstrukce školy

Jde o jednorázové akce i dlouhodobější téma. Na začátku semestru zjistíme jaké události fakulty můžeme zachytit. Student, který odevzdá soubor nejméně deseti fotografií, nemusí odevzdávat jedno ze tří povinných ateliérových cvičení.

Přístroj:

Nikon D70, Nikon 200, vyšší citlivost, program na odstranění šumu

Světlo:

Přirozené světlo, bez použití vestavěného zábleskového světla. Zábleskové světlo odražené od stropu jen tam kde nerušíme samotnou událost.

Odevzdává se:

10 fotografií realizovaného tématu ve formátu JPG se základní úpravou snímků. Prosím, žádné montáže. Většinou jde o věrohodnou reportáž. Ve složce bude i krátký text ve wordu s informacemi o akci.

